N°. 677.

DE GRONDWET.

1855.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

WOENSDAG 1 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, JR., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten, M. Schooneveld en Zoon, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

De uitvaart van «de Nederlander».

VI.

(*Vervolg van ons No.* 668.)

Wij zetten ditmaal de reeks onzer bewijzen voort, ter staving van onze meening, dat *de Nederlander* nimmer grondige studiën over vraagstukken van den dag geleverd heeft.

4. *Voorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal.* — Reeds in ons No. 548 merkten wij op, dat »*de Nederlander,*« wiens manier van behandeling, zoo dikwerf gewigtige onderwerpen van wetgeving of staathuishoudkunde aan de orde zijn, meestal bestaat in het doen van enkele vragen, in het rapprocheren van enkele, soms heterogene omstandigheden niet zelden in 't insinueren, schijnt — nu vooral in den persoon van J. B. de laatste financier hem ontvlugt is — ook geene bijzondere studie van 't geen nu, 't meest van al, de aandacht der Natie gaande houdt, te zullen maken.

»Daarentegen ontmoeten wij herhaaldelijk, telkens in een anderen vorm, als *preliminaire vraag* gesteld wat de anti-revolutie inderdaad als *hoofdvraag* beschouwt, en eigenlijk door niemand, die het terrein kent, waarop 't Ministerie staat, sedert de wijze van behandeling der wet op de Kerkgenootschappen is bekend geworden, als eene vraag meer beschouwd *kan* worden.«

En inderdaad, als men de schier eindelooze serie van artikeltjes in *de Nederlander,* over de afschaffing van den accijns op het gemaal doorloopt, dan blijkt het dat schering en inslag is geweest: 1o. het betoog, dat de Regering doet eene *gedwongene concessie*, en dat DAAROM het voorstel moet worden *verworpen;* 2o. eene onuitputtelijke bron van insinuatiën betrekkelijk *de bedoelingen* der Regering, of der verschillende, in de Tweede Kamer aanwezige partijen.

De Nederlander verklaarde er dán eerst in te kunnen toestemmen:

»*indien* aldus de druk der minvermogenden kon worden verligt«; maar, ook ondanks herhaalde aanmaning daartoe, verzuimde de heer GROEN aan te toonen, waarom de druk *niet* verligt zou worden;

»*indien* dit Ministerie er van overtuigd is«; maar de heer GROEN liet na te bewijzen, dat die overtuiging niet aanwezig was;

»*indien* de Regering uit *vrije beweging* te werk gaat«; en de heer GROEN liet onze vragen, zoo herhaaldelijk gedaan, geheel onbeantwoord: of een geheel land moest ontberen de vruchten van een goeden maatregel, omdat eene Regering dien maatregel, in strijd met zijne antecedenten, en alleen om op het kussen te blijven, had voorgesteld? of hetgeen voor het algemeen belang nuttig en wenschelijk is, niet behoorde te worden aangenomen, al komt het van eene zijde, voor welke men overigens geene sympathie gevoelt?

Het *voorstel zelf* werd dan ook door *de Nederlander* (d. i. den heer GROEN) niet overwogen, ontleed of getoetst. Het werd enkel van *de politieke zijde* beschouwd; het werd enkel in verband gebragt »met *verdere plannen* van de oppositie«. Eene *eerlijke* bestrijding van het voorstel: *nergens*. Van eene *grondige* wederlegging van hetgeen tot ondersteuning van het voorstel werd aangevoerd: *geen woord*. Het voorstel werd weêrlegd:

noch door cijfers;

noch door voorbeelden uit het practische leven;

noch door citaten uit staathuishoudkundige geschriften;

noch door historische herinneringen;

noch door »Christelijke« beschouwingen.

't Was enkel en alleen een afkeer, om het volk te verligten van den druk der belasting, verborgen achter het masker van politieke verbolgenheid over de inconsequentie der bewindslieden.

5. *De beantwoording der geschriften van* FRUIN *en* VAN REESEMA. Door beiden was de anti-revolutionnaire leer in het hart aangetast. *De Nederlander* beloofde van den eenen dag op den ander eene wederlegging voet voor voet van het uitnemende geschrift van DR. FRUIN. Eindelijk kwamen eenige losse artikeltjes, waaraan zelfs het slot is blijven ontbreken. *Waarop* evenwel kwam de *refutatie* neder? De berg baarde een muis. DR. FRUIN — aldus werd betoogd — had *eene* revolutie met DE revolutie verwisseld! DR. FRUIN werd beschuldigd van DE revolutie »met andere revolutiën te »hebben gelijk gesteld;« terwijl de heer GROEN in DE revolutie iets anormaals wilde gezien hebben, iets buiten de orde, iets diabolisch!

En de ongelukkige VAN REESEMA? Hem werd het lot ten deel, dat hij de kuur der Holloway-pillen moest ondergaan. Gelijk voor *alle* ziekten de pillen onovertrefbaar zijn, zoo achtte de heer GROEN voor *elken* aanval — hoe onderscheiden in aard en strekking die ook ware — *dezelfde* wederlegging *probatum*. Fragmenten, gesneden, uit de verdediging tegen Dr. FRUIN's geschrift, werden op de wonde gelegd, door VAN REESEMA geslagen. Op *hem* werd »toepasselijk« (No. 1011) verklaard, wat tot Dr FRUIN is gezegd en *vice-versa.*

»Doeltreffend« bij uitnemendheid was deze discussie; en Dr. FRUIN en VAN REESEMA ondergingen het welverdiende lot van »*de Grondwet*«, naar wier hoofd, zoo dikwerf *de Nederlander en demeure* was gesteld, de banvloek: »met *u* is discussie onmogelijk« werd geslingerd.

6. De heer Mr. I. J. ROCHUSSEN gaf eene brochure uit: »*Opmerkingen over Staatsregt*«, en schetste daarin (DE ?) anti-revolutionnaire beginselen. *De Nederlander* noemde die brochure.

een zeer merkwaardig opstel;

een bijdrage, die aan de wijziging van daarmede strijdige begrippen kon bevorderlijk zijn;

eene veelzins voortreffelijke bijdrage;

maar hij beweerde tegelijker tijd, dat de heer ROCHUSSEN zich »*ergens* had vergist«; dat »uit die bijdrage niet *bij voorkeur* en *schier uitsluitenderwijs* de beginselen der anti-revolutionnaire partij kunnen worden opgemaakt.«

De geheeele drukpers, de letter-staatkundige en godgeleerde wereld: allen vroegen aan Mr. GROEN en aan *de Nederlander*: of die brochure nu was de catechismus van *hunne* anti-revolutionnaire school?

Op *elke* soortgelijke vraag bleef evenwel *de Nederlander* getrouw antwoorden: »Wij beweren niet, dat »Mr. ROCHUSSEN zich nergens kan vergist hebben, en »dat de anti-revolutionnaire partij voor *elke* vergissing »zou moeten worden aansprakelijk gesteld.«

Zeide men daarop: gij hebt regt tot het maken van die reserve: maar geef nu eens op de punten, *waarin* de heer ROCHUSSEN zich heeft vergist, opdat men eindelijk eens wete, *wat* de anti-revolutionnaire school *is*, waarop *de Nederlander* en MR. GROEN zich baseren: dan werd *niet* geantwoord, maar een noodgeschrei aangeheven over de »onbillijkheid, om uit eene »veelzins voortreffelijke bijdrage, bij voorkeur en schier »uitsluitenderwijs, de beginsels te willen opmaken eener »partij, die noch hier, noch elders, in haar belijdenis »en invloed onbekend is.«

Op die wijze bleef *de Nederlander* (d. i. de heer GROEN), in een cirkel ronddraaijen en ontweek zorgvuldig het geven van een eenvoudig en afdoend antwoord, omtrent de punten, waaromtrent DE anti-revolutie het *niet eens was* met den heer ROCHUSSEN. Te gelijker tijd bleef men — als of van *deze* zijde geen billijk voorstel, om tot de kennis der waarheid te geraken, gedaan was — dagelijks en steeds luider klagen over de »onbillijkheid,« om *de Nederlander* en den heer GROEN verantwoordelijk te stellen voor een geschrift, dat men zelven noemde: »een *Catechismus* der anti-revolutionnaire school.«

Mogen wij, met *deze* feiten voor oogen, niet met vrij wat *meer* regt dan de heer GROEN (No. 1537), uitroepen: »*Nu vragen wij, wat dergelijke polemiek beteekent?*«

Meermalen hebben wij reeds gewezen op de menigvuldige tegenstrijdigheden in de beschouwing van dezelfde zaak, welke bij de tegenstanders der afschaffing van den accijns op het gemaal werden opgemerkt.

Zoo was het ook ten opzigte van de vraag: *wie* door de afschaffing van dien accijns zouden worden gebaat?

De heer VAN WESSEM zeide:

»In de eerste plaats zullen de groote baten komen ten voordeele van *de bakkers, vooral in de steden*, gelijk mij onlangs een welgezeten bakker uit de residentie ongevraagd verklaarde; en ten andere zal er door gebaat worden een stand in de maatschappij, die zich mag verheugen in eene groote mate van welvaart, en die vooral de laatste jaren buitengewoon is gezegend geweest: het is *die stand, die bijna niets betaalt in het personeel*, en waarop de patentwet niet dan hoogst *zeldzaam* wordt toegepast, niettegenstaande velen van dien stand ook handel drijven: het is *de landbouwende stand*, die zijn eigen brood bakt; deze zal het voordeel genieten, even als hij geniet voordeel van de afschaffing der belasting op de varkens en schapen.«

De heer TONCKENS liet daarop volgen:

»Geldelijk voordeel zie ik dus wezenlijk niet voor de bedoelde landbewoners in deze wet, en wanneer ik, zoo der waarheid hulde doende, bekennen moet dat zij thans in gunstige omstandigheden verkeeren, zie ik niet in, dat alleen om het ongerief in eenige doch niet zoo onoverkomelijke lasten, de afschaffing van den accijns op het gemaal zal dienen plaats te hebben ten nadeele der schatkist en ten voordeele van de meergegoede landbewoners, doch alleen met betrekking tot dit ongerief en die lasten, maar *zonder geldelijk belang*.

Men ziet gewoonlijk voorbij, dat de welvaart van het platte land niet voor het geringste deel ten voordeele strekt der grondeigenaars. Het getal der boeren, die eigen hofsteden bezitten, wordt gaandeweg minder; de zegen, waarvan men spreekt, komt bij de bepaling van de jaarlijksche huur vooral in aanmerking, en er zijn geheele dorpen, waarvan de meeste landgoederen en hofsteden in het bezit gekomen zijn van elders woonachtige grondeigenaars, die de jaarlijksche lasten zich ruimschoots laten vergoeden door de buitengewoon hooggestegen landhuren.

Vele leden, die de afschaffing van den accijns op het gemaal verdedigden, in de Eerste Kamer, hadden ook het oog op eene daarmede noodzakelijk gepaard gaande zuinigheid in het beheer van 's Rijks uitgaven.

De heer VAN RIJCKEVORSEL zeide:

»Zullen wij werkelijk voortdurend een welvarenden Staat hebben, zullen onze finantiën voortdurend bloeijen, zonder dat de Natie te veel gedrukt wordt; (onze finantien kunnen eigenlijk niet voortdurend bloeijen, zoo de Natie te veel gedrukt wordt; alleen bij eene welvarende Natie kan men verwachten eene goede opbrengst der middelen; bij eene goede opbrengst der middelen alleen kan men bestendig denken aan de vermindering van zijne schuld), zal dat plaats kunnen hebben, dan moet er bij het Bestuur steeds de grootst mogelijke zuinigheid heerschen, dan moet men niet te zeer het oog op volle geldkisten hebben geslagen, dan moet geen Minister in zijn Departement kunnen denken: *die zaak is noodig en het geld is er toch.* Bestendig moet iedere gulden, die uitgegeven wordt, als het ware gewikt en gewogen worden. Ik wil daarom het noodige niet hebben nagelaten, maar het woord *noodig* is zoo rekkelijk. En nu zal, mijns inziens, ook deze maatregel ten gevolge hebben, dat aan de begeerte, om dat noodige wat ver uit te rekken, eenigermate perk en paal wordt gesteld. Dat is de goede zijde, die ik er van zie, dat die jaarlijksche overschotten niet meer zoo aanzienlijk zullen zijn.«

In gelijken geest sprak de heer SASSEN:

De afschaffing van den accijns zal de aanzienlijke batige sloten van de schatkist verminderen, en ook dat heeft zijn nut, vooral als de vermindering geschiedt om het volk te ontlasten. Groote sloten hebben immers dit bezwaar, dat zij den weg van een spaarzaam en zuinig beheer ongevoelig doen verlaten? Is er veel geld in kas, wordt er voortdurend geklopt, en welke Regering is daartegen bestand? Ook de neiging tot meerdere uitgaaf, zoo eigen aan de menschelijke zwakheid, wordt er te zeer door aangemoedigd. Heeft het de ondervinding niet geleerd? Is in de twee laatst verloopen jaren de begrooting van uitgaven

niet aanzienlijk verhoogd, ook door posten, die improductief en niet verpligtend voor de Regering waren?

Maar vooral was opmerkelijk wat de heer VAN SWINDEREN aanvoerde:

Ik moet de vrijheid nemen u te verwijzen naar de verslagen dezer Kamer over de begrootingen van het jaar 1854 en van het nu loopende jaar. Ik lees in het verslag dezer Kamer over de begrooting van 1854: *Verscheidene* leden der Eerste Kamer zouden ongaarne zien dat voet gegeven wierd aan zekere neiging tot vermeerdering van uitgaven, welke nu en dan, in meerdere of mindere mate, bij sommige departementen van algemeen bestuur wordt waargenomen. Daarop is het antwoord der Regering geweest: De Regering kan geenszins toegeven dat neiging zou worden bespeurd tot vermeerdering van uitgaven. Met dat Verslag, met dat antwoord van de Regering werd de begrooting voor 1854 in deze vergadering aangenomen. Wij gingen het jaar 1854 in. In den herfst van dat jaar werd ons de begrooting voor 1855 medegedeeld, in deze vergadering onderzocht, en daarvan het verslag opgemaakt. Wat lees ik nu in dit Verslag? Ik herinner u, Mijne Heeren, het vorige Verslag vermeldde de meening van *verscheidene* leden; ik lees nu hier: Eveneens zijn door de *overgroote meerderheid* der leden op nieuw aangedrongen de bedenkingen, welke bij den aanvang van het Verslag over de staatsbegrooting van het nog loopende dienstjaar werden geopperd tegen de „„neiging tot vermeerdering van uitgaven, welke nu en dan, in meerdere of mindere mate, bij sommige departementen van algemeen bestuur wordt waargenomen.""

Men had daartegen thans te meer bezwaar, omdat die neiging, wel verre van bij deze begrooting verminderd, integendeel toegenomen scheen te zijn.""

„Mijne Heeren, hierop nu antwoordde de Regering: „De Regering kan *geenszins* toegeven, dat deze begrooting de blijken zou dragen van eene neiging tot vermeerdering van uitgaven.""

„Na u dit nu herinnerd te hebben moet ik u eene bedenking mededeelen die bij mij is ontstaan. Het is deze. Ik heb ondersteld dat er geen sprake was van de afschaffing van belastingen, dat er niets buitengewoons gebeurde; en waartoe zoude ik dan in dezen moeten concluderen, als gevolg van het u herinnerde? Hiertoe, Mijne Heeren. De Regering zal voortgaan op den weg dien zij meent de goede, de rigtige te zijn; de Kamer, ik weet het niet, maar als ik de opklimming in aanmerking neem, die ik vind in de begrooting van 1854 tot die van 1855, dan zoude het mij niet bevreemden, dat in de suppositie, welke ik gemaakt heb, eene phrase in het Verslag dezer Kamer over de begrooting van 1856 zou kunnen voorkomen, waarin niet *verscheidene* niet de *overgroote meerderheid der*, maar ALLE *de leden* zich verklaarden tegen hetgeen zij meenen te zijn neiging tot vermeerdering van uitgaven." En wat zou dan het gevolg zijn? Dat de Regering in denzelfden geest antwoordde als zij tot dusverre gedaan heeft. De Kamer zou, en ik geloof te regt, misschien over het bezwaar heenstappen, en men zou deze Kamer zien aannemen de begrooting voor 1856 gelijk zij die voor 1854 en voor het loopende jaar heeft aangenomen. Welnu, Mijne Heeren, dit voorop gezet zijnde, geloof ik, dat wij in het thans aanhangig wetsvoorstel een middel hebben om te bereiken hetgeen de overgroote meerderheid dezer Kamer blijkt te wenschen. Wat toch zal er geschieden, wanneer dit ontwerp tot wet verheven worde? Bij dit ontwerp is niet imperatief voorgeschreven dat de aequivalenten moeten ingevoerd worden; ik verwacht dus over dat aequivalent bij de aanbieding der begrooting over het toekomstige jaar heftigen strijd in de Tweede Kamer, hetzij de Regering het aequivalent al of niet in de wet op de middelen opneme. En wanneer ik nu voor een oogenblik aanneem, dat de Regering dien strijd ook verwacht, en dat zij tracht hem te ontgaan, door dat aequivalent niet te brengen in de wet op de middelen, maar overal, waar het slechts eenigzins mogelijk is, hare uitgaven in te krimpen, zoodoende te komen tot een batig slot van de begrooting, zonder gebruik te maken van de faculteit haar bij art. 2 gegeven, dan zouden wij, als onze onderstelling juist is, in de toekomst verkrijgen, wat wij niet hebben verkregen, nadat tot twee malen toe in het Verslag dezer Kamer over de begrooting op die zaak was gewezen. Die laatste consideratie, gevoegd bij het verdere, dat ik heb aangevoerd, leidt mij tot het besluit om mij, zoo als ik reeds te kennen gaf, neder te leggen bij het voorstel van wet zooals het bij ons is ingekomen.

Niet slechts in 1855, maar ten alle tijde, bij de verscheidenheid der omstandigheden, is de vraag belangrijk, is vermindering van belasting noodzakelijk, uit een *staatkundig* oogpunt?

De heer RIJCKEVORSEL gaf daarop een juist antwoord:

„Ik moet er al dadelijk bijvoegen dat ik meen, dat wij het allen eens zijn (hoe wij ook denken over den toestand van onze financien en over eene mogelijke toekomst) dat eenige vermindering van onze belastingen geschieden kan, nuttig is. Maar dit aangenomen, vraag ik: is het noodzakelijk daartoe *thans* over te gaan? Reeds sedert jaren is er van vele zijde aangedrongen op eene vermindering van de belastingen, die op de Nederlandsche natie drukken: het is de groote hefboom geweest, waarmede men heeft aangedrongen op eene herziening der Grondwet; het getal dergenen, die dat wilden, die dat noodzakelijk achten, werd bestendig grooter, niet alleen bij de Volksvertegenwoordiging, maar bij velen in den lande. Men zegt: de natie is gerust en wel tevreden gebleven: ik erken dat, Mijne Heeren met dankbaarheid aan God! Onze natie heeft vertrouwen in hare Regering, heeft vertrouwen in hare Volksvertegenwoordiging. Hoe men ook over de grondwetsherziening denken moge, ongetwijfeld heeft de natie thans in hare vertegenwoordigers, direct door haar gekozen, nog meer vertrouwen, dan te voren. Zij heeft daarom ook met kalmte de gewigtige beraadslagingen gade geslagen, reeds zoolang in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gevoerd en thans bij ons aanhangig. Maar zullen wij nu dat vertrouwen niet trachten te beloonen, niet eerbiedigen? Zal nu de natie, die reeds lang verwacht heeft dat eenige vermindering van belastingen — van welke dan ook — plaats zoude hebben, geheel en al worden teleur gesteld en naar eene onbestemde toekomst verwezen? Ik vrees wel geene onlusten. Mijne Heeren, maar ik vrees toch, dat dit geene tevredenheid, geene vermeerdering van vertrouwen bij de natie zal kunnen opwekken, en ongelukkig het land, waar men een constitutionelen regeringsvorm mag genieten, wanneer de natie geen vertrouwen meer heeft, noch in de Regering, noch in hare vertegenwoordiging. Daarom heb ik de volle overtuiging, Mijne Heeren, dat uit een staatkundig oogpunt *thans* het oogenblik is gekomen om tot eenige vermindering van belasting over te gaan."

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Eergister, den 29sten, was de dag bepaald voor de sluiting der Fransche leening van 750 millioen; zij eindigde even schitterend als zij begon. Men meldt o. a., dat alleen het huis Rotschild 100 millioen inschrijvingen uit den vreemde gevoegd heeft bij zijne particuliere inschrijving van 60 millioen.

Uit Parijs wordt dd. 30 Julij in eene telegraphische depêche gemeld.

De beurs sluit gunstig op het losse gerucht, dat er gunstige tijdingen uit de Krim ontvangen zijn.

Met de *Ganges* zijn te Marseille berigten ontvangen uit Konstantinopel. Volgens dezelve heeft de divan geweigerd Omar-Pacha als opperbevelhebber naar het leger in Azie te zenden.

Hij zal dus naar de Krim terug keeren. De heer de Thouvenel heeft in eene toespraak aan zijne landgenooten verklaard, dat de Fransche staatkunde, die immer energiek handelt, zegevieren zou. 10,000 Franschen zullen te Maslak blijven. Er hebben nieuwe ongeregeldheden in de omstreken van Scutari plaats gehad.

Tijdingen uit de Krim van den 21sten deelen mede, dat generaal Pelissier een dagorder heeft uitgevaardigd, waarin hij zegt, dat de uitvallen van den vijand de vast besloten voornemens der geallieerden niet zullen tegenhouden.

De nacht van 17 dezer is eervol voor Canrobert geweest. De Zouaven en de garde hebben zich in dien nacht gunstig onderscheiden en tegenover het ravin Karabelnaja batterijen opgerigt.

De Russische garde is aangekomen.

Te Kertsch keert de rust terug. De inwoners komen meer in de kerk.

Berigten uit Trebizonde van 10 dezer melden, dat de Arabieren Aleppo verontrusten.

Uit St. Petersburg is te Koningsbergen het berigt ontvangen, dat prins Gortschakoff eene depêche heeft gezonden, waarin hij de aankomst in de Krim meldt van 2000 man infanterie van Bender en Odessa.

Het dagblad van St. Petersburg bevat nieuwstijding omtrent het Russische leger, dat in Klein-Azie opereert. Zij loopen tot 8 Julij. Het officieel verslag van generaal Mourawieff, opperbevelhebber, meldt, dat overvloedige regenbuijen de bewegingen tot den 25en verhinderd hebben. Van af dien dag zouden de operatien hervat worden.

In eene expeditie tegen de engten van Saganloury, langs welke de groote weg van Erzerum naar Kars gaat, is veel levensvoorraad in handen der Russen gevallen. Deze zijn na een detachement achter gelaten te hebben ter verdediging der engten, naar Kars teruggekeerd. Het hoofdkwartier is naar Kuni-Kieuf op geringen afstand der stad overgeplaatst en de opperbevelhebber heeft van zijne positie en van de werkeloosheid van het garnizoen gebruik gemaakt om zijne verkenning der fortificatien voort te zetten.

Iedere beweging door Vely-Pacha, die in de streken in de nabijheid van Erzerum het bevel voert, ten gunste van Kars ondernomen, zal gewis verijdeld worden.

De Duitsche rijksdag heeft den 26sten voor goed aangenomen de verklaringen, waaromtrent in die vergadering eene stemming werd uitgebragt. Deze verklaringen voldoen niet geheel en al aan hetgeen Oostenrijk vroeg en de Westersche mogendheden verlangden. Maar eindelijk heeft men elkander wederzijds verstaan, en ieder is thans tevreden over hetgeen hij verkregen heeft. Een der Parijsche correspondenten van de *Indépendance Belge* meldt, dat het niet zonder eenigen tegenstand was, dat het Engelsche kabinet voor zijn deel er in toestemde, om aan te nemen wat bepaald is; maar de tusschenkomst der Fransche regering heeft alle moeijelijkheden vereffend.

De diplomatische vacantie, waarvan wij reeds onderscheidene malen spraken, strekt zich al meer en meer uit. De ministers van Frankrijk en Engeland te Berlijn, hebben van hunne regeringen verlof bekomen, om te mogen vertrekken.

De minister van Rusland moet ook onmiddellijk die stad verlaten.

In de laatste tijden heeft er eenige verwarring geheerscht in de verschillende door ons medegedeelde inlichtingen, omtrent de wijziging van personeel, welke in den boezem van het Engelsch ministerie plaats had; en die verwarring is gister nog vermeerderd door eene telegrafische depêche, waarin gemeld werd, dat de heer Lowe, vertegenwoordiger van Kidderminster, het presidentschap van het bureau van openbare werken, eerst aan sir Benjamin Hall aangeboden, zou hebben aangenomen. Dit berigt was niet juist.

In het afgeloopen jaar hebben zich de bemoeijingen van het bureau voor openbare werken, bijzonder in de stad Londen, zeer uitgestrekt. Sir Benjamin Hall was voorzitter van dit bureau en in die hoedanigheid heeft hij der hoofdstad gewigtige diensten bewezen door verbetering der openbare reinheid enz. De heer Lowe zal met de taak belast worden om dit werk voort te zetten. Wat sir Benjamin Hall betreft, hij aanvaardt, gelijk wij reeds zeiden, de functien van sir William Molesworth, de oud-minister van openbare werken van het geheele koningrijk, die zelf secretaris van staat voor de kolonien wordt, ter vervanging van lord John Russell.

Noch Sir Benjamin Hall, noch de heer Lowe, hoewel aan eene herkiezing onderworpen, zouden weder in den raad van Ministers getreden zijn; Sir William Molesworth evenwel genoot dit voorregt, dat op zijn opvolger niet overgaat.

Ten einde het kabinet voltallig zij, althans wat zijne zuiver administratieve bestanddeelen betreft, behoort nu voorzien te worden in de betrekking van algemeen postmeester, welke vacant geworden is, tengevolge der benoeming van den heer Canning tot gouverneur-generaal van Indie.

De regerings-commissie, door den Koning van Zweden benoemd, gedurende zijne afwezigheid in Noorwegen is zamengesteld onder voorzitterschap van den minister van justitie, graaf Sparre, uit den baron Sturneld, minister van buitenlandsche zaken; Fahraeus, minister van binnenlandsche zaken, en den schout-bij-nacht Ulner, minister van marine. De andere ministers hebben hun ontslag bekomen, gedurende den tijd der afwezigheid van den Koning.

Bij een Koninklijk besluit van 27 Julij is de zitting van de Deensche raad van notabelen gesloten. Alvorens uit een te gaan heeft dit ligchaam een ontwerp van algemeene grondwet voor het geheele Koningrijk verworpen, dat door een der leden, den heer Tscherning, was aangeboden en tevens de voorloopige discussie beëindigt over het ontwerp begrooting voor 1855—1856. De rijksdag, welke onmiddellijk bijeengeroepen moet worden, zal eene definitieve stemming uit te brengen hebben over de constitutie en de andere ontwerpen door de notabelen aangenomen.

De beide afdeelingen der Zwitsersche bondsvergadering hebben hare gewone zitting den 26 Julij gesloten. Indien zulks door buitengewone en onvoorziene omstandigheden niet gevorderd wordt, dan zullen zij in den loop van dit jaar niet weder bijeenkomen.

Volgens een brief uit Genua, zou er in het Koningrijk Napels zulk eene gisting heerschen, dat de vorst van dat land de gewapende tusschenkomst van Oostenrijk zou hebben verzocht, welke dan ook werd toegestaan, en zou die maatregel binnen kort een begin van uitvoering erlangen. Wij gelooven dat althans het tweede gedeelte van dit berigt nadere bevestiging behoeft.

In Spanje houdt men zich bezig met wijzigingen in het tarief van in- en uitgaande regten.

De courrier, die de overbrenger is van het memorandum van het Spaansche ministerie aan zijn ambassadeur bij het hof van Rome, heeft Dingsdag jl. Madrid verlaten.

Men weet, dat dit document ten doel heeft het gedrag der burgerlijke magt te regtvaardigen met opzigt tot de quaestie van den verkoop der geestelijke goederen en de botsing, welke naar aanleiding daarvan is ontstaan.

Dit memorandum zal eerst later, wanneer het bij het geestelijk hof overgelegd zal zijn, bekend gemaakt worden.

De pakketboot *Simois* heeft uit het zuidelijk gedeelte v[illegible] Amerika eenige berigten aangebragt, die niet van bela[illegible] ontbloot zijn.

De bestaande geschillen tusschen Brazilie en Parag[illegible] zijn nog niet geregeld. Men weet, dat drie quaestien dreigde[n] de eensgezindheid tusschen beide staten te verstoren. Ee[ne] beleediging door den president Lopes, neef van den [illegible] roemden doctor Francia, den heer Leal, zaakgelastigde [illegible] Brazilie, aangedaan, wederkeerige vorderingen omtrent [illegible] bezit van een uitgestrekt grondgebied aan de respectie[ve] grenzen van beide landen gelegen, en eindelijk moeijel[ijk]heden door Paraguay aan de vrije scheepvaart op ze[kere] gemeenschappelijke rivieren in den weg gesteld, zietdaar drie punten van geschil.

ENGELSCHE POST.

Den 27 dezer heeft te Marylebonne de herkiezing pl[aats] gehad van sir Benjamin Hall, benoemd tot hoofd-comm[is]saris voor de openbare werken. De geachte baronet w[erd] zonder tegenstand herkozen, te midden van buitengew[oon] geestdrift.

Hij sprak eene redevoering uit, welke zeer werd [illegible] gejuicht, en waarin hij de diensten opsomde door h[em] aan de stad Londen bewezen en tevens de opregtheid [illegible] lord Palmeston in de krachtvolle leiding des oorlogs ver[de]digde. De heer M'Beacon vatte het woord op, om [illegible] kandidaat opmerkzaam te maken op het denkbeeld om e[en] belasting te heffen op het voeren van adelijke titels, [illegible] einde de schatkist bronnen te verschaffen. Lord Ebring[ton] vertegenwoordiger van Marylebonne, heeft vervolgens [illegible]sproken. Aanvankelijk uitgefloten, als zijnde hij een v[oor]stander der bill op de viering van den Zond[ag] eindigde hij met zich zeer te doen toejuichen, door [de] aankondiging, dat hij der Kamers zou voorstellen om [het] *British Museum* en het *Cristal Palace* op feestdagen o[pen] te stellen.

— De regering is voornemens om het parlement [illegible] crediet van 800 liv. aan te vragen, ter oprigting van [illegible] gedenkteeken ter eere der nagedachtenis van J. Franklin [en] de officieren, welke bij de Noordpool-expeditie omkwa[men].

— De Hertog Eduard van Saxen-Weimar is te Lon[den] aangekomen.

— Sir J. Graham en zijne familie zijn op het punt Londen te verlaten, ten einde eene reis naar het vaste[land] te ondernemen, tot het eerstkomend voorjaar.

De *London Gazette* meldt, dat de luitenant-gen[eraal] Simpson, die tot dus verre dien graad in het Oosten bezat, bevorderd is tot den rang van luitenant-generaal [illegible] den plaatselijken rang van generaal in de Krim en in Tu[rkije].

— Men houdt het er voor, dat de generaal graaf Wes[tmo]reland, kolonel van het 56 regement, lord Raglan zal op[vol]gen als kolonel van de Royal Horse Guards. Lord W[est]moreland, die in 1803 in dienst trad, heeft met zeer [veel] verdienste gediend in Egypte, in het schiereiland en in [illegible]

— De *Morning Post* van den 28 meldt, dat eene te[legra]phische depêche te Londen het berigt bevat van het over[lijden] van den luitenant Fitzclarence, die de vierde en [illegible] zoon van graaf Munster was. De luitenant Fitzclarence [was] adjudant van wijlen den kolonel Yea; hij viel den [illegible] bij den aanval van den Redan. Hij bezweek te Konst[anti]nopel, na met moed de amputatie van zijn linker[illegible] zijn regterarm doorgestaan te hebben.

— Eene meeting is tegen Woensdag e.k. onder[illegible]

[r]idderschap van generaal Lacy Evans aangekondigd. Daarin [wor]dt de quaestie der herstelling van Polen besproken wor-[den], en zulks met het oog op den tegenwoordigen oorlog [en] als het eenige middel om dien tot een goed einde te [bre]ngen.

— Eene telegraphische depêche uit Helgoland van 28 Julij, aan de *Daily News*, meldt de ophanden zijnde [co]nstructie van een citadel op dat eiland.

— De *Times* deelt eene reeks brieven mede van onder-[scheidene] personen, die zich beklagen, dat zij op hunne [reizen] langs verscheiden spoorweglinien blootgestaan heb-[ben] aan de bedriegelijke practijken van eene bende spelers, [die] door dobbelspel de verveling van den weg voorgeven [te] willen verdrijven; hetgeen onvermijdelijk ten gevolge [heeft], dat zij, die de dupe van deze nieuwe soort van [spe]lerij zijn, jammerlijk beroofd worden.

FRANSCHE POST.

Onder de benoemingen in grooten getale, welke de *Moniteur* dezer dagen bevatte, bemerkte men ook die betreffende de onder-prefecten. Twaalf onder-prefecten zijn benoemd of verplaatst.

— Bij een keizerlijk besluit van den 25 Julij, is de hoofd-[zetel] van de Loire naar St. Etienne overgeplaatst, en [die] van het 2e gemeente-arrondissement van dit departe-[men]t te Monthison gevestigd.

— De Akademie van schoone kunsten is Vrijdag over-[geg]aan tot de benoeming van een lid der afdeeling bouw-[kun]de, ter vervanging van den heer Gauthier, overleden. [De] heer Lefue, architect des Keizers, is als zoodanig be-[n]oemd.

— Bij het departement van Marine is officiële kennis-[ge]ving ontvangen der blokkade van de Russische havens [ten] noorden van Nystadt, alsmede der Alands- en andere [ei]landen.

— Het eerste deel der catalogus van de Keizerlijke [Bi]bliotheek ziet het licht. Het bevat de inleiding en de al-[g]emeene trekken der geschiedenis van Frankrijk; de ge-[ne]alogie en de statistiek van het land.

— De *Normandie* van Rouaan deelt de volgende ge-[b]eurtenis mede:

« Het is nu zeven of acht jaren geleden, dat de heer X. [e]erst Rouaan verliet, om in Californie zijn fortuin wat [te] gaan afronden. De brieven, welke naar Frankrijk ge-[z]onden werden, hetzij aan zijne familie, of aan den per-[so]on, die met zijne belangen belast was, bleven allen [z]onder antwoord. Men kon onderstellen, dat zij hunne [b]estemming niet bereikten. Evenwel verspreidde zich in [o]nze stad het gerucht van het overlijden van den heer X. Zij, die belang stelden in zijne nalatenschap, deden [st]appen, welke aanleiding gaven tot de afgifte van een [a]cte van overlijden, door een consul in Californie; maar [e]r ontbrak in dit stuk een voorzetsel, zoodat het moest [w]orden teruggezonden; het kwam later in behoorlijken [v]orm terug, en diensvolgens verdeelden de erfgenamen [v]an den heer X. onderling zijne goederen, die op eene [w]aarde van twintig duizend francs geschat werden.

« Evenwel had de voorgewende overledene, die zich zeer [w]elvarend bevond, een aardig fortuintje bijeen gegaard, [e]n op eens wilde hij weder naar zijn geboortegrond te-[r]ugkeeren. Hij pakte zijne goederen in en vertrok naar Rouaan, waar hij eenige dagen geleden aankwam. Het [e]erste nieuws, hetwelk hij daar hoorde, was dat van zijn [o]verlijden; het tweede betreffende de verdeeling zijner goede-[re]n. Zijne verwondering was groot; hij betastte zich [z]elven, en daardoor overtuigd zijnde, dat hij nog burger [w]as in het land der levenden, verzocht hij om weder [i]n zijne regten hersteld te worden.

« Wie verdiende geloof? Hij, of de erfgenamen, die hem [z]ijne acte van overlijden onder den neus wreven, en op [di]en grond weigerden zijne goederen terug te geven, welke, [n]aar men zegt, voor het grootste gedeelte verdwenen zijn? Aldus is de stand der zaak. Men gaapt elkander aan, in [a]fwachting van een aanval.

« Eene der meest merkwaardige bijzonderheden dezer zaak is, [da]t de consul, die de acte van overlijden des heeren X. [a]fgaf, dezelfde consul is, die hem een paspoort afgaf, om [n]aar Frankrijk terug te keeren. »

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

VERSLAG

over de wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording van de koloniale geldmiddelen.

(*Vervolg van ons No.* 664)

§ 4. Onder de algemeene bezwaren tegen het ontwerp [st]ond op den voorgrond de bedenking dat het nog in ver-[sc]heidene opzigten meer, dan die reeds in § 2 zijn behan-[d]eld, bepalingen bevat die moeijelijk overeen te brengen [z]ijn met de hoofdbeginselen van ons staatsregt.

Zoo is in art. 5 bepaald dat de Minister van Kolonien, [d]e begrooting door hem ontworpen *toezendt* aan den Raad [va]n State. Naar het voorschrift der Grondwet intusschen [is] het de Koning en niet de Minister, die den Raad van State hoort. Verder bepaalt art. 6 ten onregte dat de Raad [va]n State de ontworpen begrooting aan den Koning *ter goedkeuring aanbiedt*. Dat collegie *adviseert* alleen den Koning; het aanbieden ter goedkeuring behoort niet bij den Raad van State te huis, maar valt eigenaardig uitsluitend [in] den werkkring van den verantwoordelijken Minister. Art. [7], op die twee artikelen volgende heeft dan ook den schijn [da]t het den Koning voorstelt, als handelende zonder de voordragt van den Minister van Kolonien.

Tweezeer acht men de voorstelling in art. 9 voorkomende onjuist, en leidende tot de opvatting dat daar aan een opperbestuur des Konings, afgescheiden van den werkkring van den Minister van Kolonien, en tegenover dien werkkring wordt gedacht.

Het meest van alle intusschen trof de aanmerking, de wijze waarop in artt. 34 en 35 de verantwoording is geregeld. Men gaat daarin, gelijk het in den aard der zaak ligt, van de onderstelling uit dat de Koning de rekening die de Minister hem aanbiedt, alleen kan goedkeuren. Maar nu is, naar het schijnt, ten eenemale over het hoofd gezien dat de Minister van Kolonien het besluit van goedkeuring der door hem zelven afgelegde rekening zal moeten mede-onderteekenen. Het gebrekkige van het geheele ontwerp wordt daardoor in het helderst daglicht gesteld. Op voordragt van den Minister van Kolonien wordt de begrooting vastgesteld; de Minister beheert die begrooting; de Minister draagt zijne eigene verantwoording voor en contrasigneert die zelf! Volgens de nog bestaande regeling van het beheer der rijks-geldmiddelen is het ten minste de Rekenkamer, een onafhankelijk staats-collegie, dat de staats-rekening opneemt en sluit, derhalve decharge geeft aan de Ministers. Volgens het ontwerp daarentegen zal de Minister van Kolonien zijne eigene decharge teekenen, derhalve zelf zijn eigen beheer goedkeuren! Het valt moeijelijk daarin eenige afdoende waarborg te vinden. De verantwoording van den Minister, zoo als zij is voorgesteld, is geene verantwoording.

Even onjuist en strijdig met den aard van ons staatsregt is de wijze waarop de tusschenkomst der Algemeene Rekenkamer hier te lande in het wets-ontwerp is geregeld.

Het eigenaardig karakter van dat collegie bestaat daarin, dat het geheel onafhankelijk is van de uitvoerende magt, en dat het geene andere instructien dan van de wetgeving heeft te ontvangen. Art. 176 der Grondwet 1ste lid is daaromtrent zoo uitdrukkelijk mogelijk. De geschiedenis van vroegeren tijd heeft ook te dien aanzien geleerd, tot welke verwarring en onregelmatigheid een ander stelsel voert.

En nu bepaalt het ontwerp eenvoudig (art. 26), dat de Koning de instructien ook voor de Algemeene Rekenkamer hier te lande zal vaststellen. Men zal dus het vreemde verschijnsel zien dat hetzelfde collegie, waar het het beheer van de geldmiddelen van den Staat controleert, aan niets dan aan de wet gebonden is, en waar het contrôle over het beheer der koloniale geldmiddelen uitoefent, aan Koninklijke besluiten onderworpen zal zijn. Men vroeg of dit eenigzins rationeel is te achten.

Nog meer. De *wet* wijst het collegie aan dat de rekeningen zal hebben te onderzoeken. Maar wanneer er verschil over de beslissingen van dat collegie ontstaat, dan zal de Koning wederom aanwijzen, op welke wijze en bij welke magt herziening zal kunnen gevorderd worden. Derhalve, de *wet* wijst aan wie regter zal zijn in eersten aanleg; de *uitvoerende magt*, wie regt zal spreken in appel. Het is moeijelijk hierin een leidend beginsel te ontdekken.

Art. 34, 2de lid, bepaalt dat de Minister van Kolonien *in gemeen overleg* zal treden met de Algem. Rekenkamer over de verschillen, waartoe de rekening aanleiding geven mogt. Men vroeg wat regtens zijn zou, indien dat gemeen overleg niet tot beslechting van het geschil mogt leiden? Het antwoord lag voor de hand. De Koning zou, in het stelsel der wet, bij slot moeten beslissen; immers het ligt blijkbaar niet in de bedoeling van het ontwerp de beslissing van zoodanig verschil op te dragen aan de hoogere autoriteit, die volgens art. 29 in hooger beroep oordeelen zal; dat artikel doelt alleen op comptabele ambtenaren. Derhalve zal ook in zoodanig geval de Minister van Kolonien, wiens rekening aan het onderzoek der Rekenkamer onderworpen is, het besluit voordragen en contrasigneren, waarbij hij in het gelijk wordt gesteld. Iets dergelijks geschiedde trouwens in soortgelijke omstandigheden hier te lande in het tijdperk vóór 1841: was er verschil met de Rekenkamer, dan werd deze vaak bij een besluit des Konings gelast te verevenen wat zij niet meende te moeten verevenen en het geschil was ten einde.

Terwijl men eindelijk in deze artikelen wederom schijnt gedacht te hebben aan beschikkingen des Konings, die zonder de medewerking van eenen verantwoordelijken Minister kunnen plaats vinden, is het opmerkelijk in art. 34 de bepaling te vinden dat de Algemeene Rekenkamer het verslag wegens hare bevinding niet regtstreeks aan den Koning inzendt, maar aan den Minister van Kolonien, wiens handelingen in dat verslag beoordeeld zullen worden. Vooral in het stelsel van het ontwerp had dit anders behooren geregeld te worden. Een Minister wien de mogelijke aanmerkingen der Rekenkamer niet welgevallig mogten zijn, zou dan ligt gelegenheid vinden om de beantwoording van die aanmerkingen onder min of meer aannemelijke voorwendselen, lang te verschuiven.

§ 5. Ontmoetteden de hoofdbeginselen van het wets-ontwerp algemeen tegenstand, niet minder algemeen opperde men bezwaren over de redactie. Men noemde eene reeks artikelen op, waarvan de stijl veel te wenschen overliet; men beklaagde zich over eene gebrekkige terminologie; men wees op verscheidene nutteloze herhalingen en op vele bepalingen die met elkander strijden.

Van een en ander werden voorbeelden tot staving van het beweren bijgebragt.

Wat de bedenkingen betreft, die het wetsontwerp meer in bijzonderheden raken, de Commissie van Rapporteurs meent die onder vier hoofdpunten te mogen voordragen, en wel in deze volgorde:

I. de bedenkingen betreffende *de vaststelling en de inrigting van de begrooting* (artt. 1 tot 7 van het ontwerp);

II. die betreffende de voorgestelde *beginselen en regelen van beheer* (artt. 8 tot 22);

III. die betreffende de *contrôle, de rekening en verantwoording* (artt. 23 tot 35 en 40 tot 44);

IV. die betreffende de voorschriften aangaande de *koloniale schatkist* (artt. 36 tot 39).

(*Vervolg hierna.*)

's Gravenhage, 31 Julij.

• H. M. de Koningin heeft aan de Vriendinnen-vereeniging te Barneveld, een prachtig geschenk doen toekomen voor de verloting, welke in de maand Augustus zal plaats hebben.

• Z. D. H. de Prins Mustapha Bey, zoon van den overleden Ibrahim Pacha, is met een talrijk gevolg in deze residentie aangekomen, en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt, komende van Caïro; alsmede de heer Correx, afgevaardigde van de Cortes van Portugal, belast met depêches voor het Belgische gouvernement; de graaf Claes Lewenhaupt, met familie, komende van Stokholm, en de heer Allemund Guitore, van Parijs; en aan het *Hôtel de Bellevue*, de ridder Gregoire Marasly, keizerlijk Russisch Staatsraad, met familie, van Petersburg; de ridder graaf Henry de l'Aigle, en de gravin de l'Aigle, geboren de Celles Puttem, komende van Parijs, en de heer G. S. A. Anderson, vlag-officier in dienst van H. M. de Koningin van Engeland, in het leger te Bombay.

• Den 28 dezer overleed in den ouderdom van ruim 74 jaren de heer W. IJserman, lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland, hoofd dijkgraaf van den zuidplaspolder in Schieland enz.

Men meldt, dat zoo in de omstreken der stad Rotterdam, als aan gene zijde der rivier, zich sedert een paar dagen sporen der bekende ziekte in het aardappelen-gewas hebben vertoond.

Een nieuw Vlaamsch dagblad, toegewijd aan de schoone kunsten en aan de belangen der Nederlandsche litteratuur, is te Brussel verschenen; het is getiteld: *de Klauwaert*, en telt onder zijne medearbeiders de voornaamste Vlaamsche schrijvers van het land, als de heeren: Dautzenberg, van Kerckhoven, van Driessche, Dodd, Bloekhuys, Jacobs en andere.

In de zitting van den gemeenteraad te Dordrecht, gehouden op Zaturdag jl. was aan de orde de beraadslagingen over het voorstel der raads-commissie tot afschaffing van den plaatselijken accijns op het gemaal, en in de plaatsstelling van een hoofdgeld.

De opbrengst dier belasting was, zoo als reeds gemeld is over 1856 door de commissie geraamd op *f* 40,000. Bij het afschaffen derzelve, stelt zij voor den *f* 40,000 te vinden door een hoofdgeld. Bij den aanslag van dit hoofdgeld worden de ingezetenen verdeeld in 3 klassen. In de 1ste kl. die gerekend worden alleen tarwenbrood te gebruiken, bedraagt de aanslag *f* 3 per hoofd. In de 2de die gerekend worden tarwenbrood meestal te gebruiken *f* 2. In de 3de, die gerekend worden meestal roggenbrood en minder tarwebrood te gebruiken *f* 1. Op dit bedrag worden 10 opcenten voor oninbare posten geheven.

Nadat eenige leden het woord hadden gevoerd, werd het voorstel der commissie in stemming gebragt, en met 9 tegen 8 stemmen aangenomen. Tegen de heeren Jantzon, Thierens en Vriesendorp.

Daarna werd het besluit tot afschaffing enz. en de verordening op de invordering van het hoofdgeld, artikelsgewijze behandeld, en met wijziging van art. 5 vastgesteld.

Voorts werd het besluit tot heffing van 10 opc. op de personele belasting gewijzigd, door aanneming van het maximum bij de gem. wet toegestaan, zijnde 5, 10, 15, 20 en 25 opc., terwijl het besluit tot heffing van een wijn- en vuurgeld gewijzigd werd door bijvoeging aan het slot van art. 4 van de woorden: op dit bedrag worden 10 opcenten voor oninbare posten geheven.

Wij worden verzocht het volgende over te nemen uit het feuilleton der *Kölnische Zeitung* no. 188, handelende over een bezoek op de tentoonstelling te Parijs en betreffende een door den heer G. A. Lievendag te Amsterdam uitgevondene « beweegbare spoorwegbrug. »

Wij moeten ook melding maken van een geestig bedachten vochtmeter (Fransche); van een centrifugaalpomp, die eene buitengewone kracht bezit (engelsche); en van eene beweegbare spoorwegbrug, uitgevonden door G. A. Lievendag te Amsterdam. Deze laatste uitvinding getuigt van even veel vernuft als stoute uitvoering. Men verbeelde zich een mangel van b. v. 100 yards lengte en in evenredigheid hoog en stevig. Het oppergedeelte van den mangel, dat op rollen heen en weer wordt getrokken, is de spoorweg en de rollen worden door raderen vervangen, waarop de brug voor en achteruit rolt. Men stelle zich voor een spoorwegbaan over een rivier te leggen en Lievendags uitvinding heeft het probleem opgelost. Gelijk de trein vooruitgaat, zoo trekt de spoorbaan zich terug en wordt door eene stoomboot vervangen. Ook van strategische toepassing kan deze uitvinding zijn.

« Stellen wij, bijv. het geval, dat men voor Sebastopol van de eene hoogte tot de andere, van den Mamelon-vert tot den Malakoftoren eene bres heeft geschoten, met behulp van eene machine als die van den heer Lievendag, dan zou de gemeenschap tusschen de bres en den Mamelon-vert hersteld kunnen worden en de belegeraars den Russen in den Malakoftoren een bezoek kunnen brengen, waarop zij volstrekt niet zouden gerekend hebben.

Uit Kopenhagen wordt langs officiëlen weg de navolgende kennisgeving medegedeeld:

« Bij deze wordt namens Hare Britsche Majesteit Koningin Victoria en Zijne Majesteit Napoleon III, Keizer der Fran-

schen, kennis gegeven dat op den 12den der tegenwoordige maand Julij, alle de Russische havens, reeden, inhammen en kreeken in de Bothnische golf, van Tornea af, op 65° 46' N. B., 20° 7' O. L. van Greenwich tot Nystad, op 60° 46' N. B., 21° 20' O. L. van Greenwich, bepaaldelijk daaronder begrepen de havens van Uleaborg, Brahestad, Gamble Carleby, Ny Carleby, Wasa, Christine Stad, Bjorneborg en Raumo, gesteld zijn geworden in eenen staat van strikte blokkade door eene genoegzame magt der verbondene vloten. Voorts wordt hierbij berigt, met opzigt tot de blokkade van de kust van Finland, tusschen Nystad en Hangö Hoofd, en van de eilanden en eilandjes voor gemelde kust gelegen, daargesteld op den 15den der vorige maand, dat op den 14den dezer alle Russische eilanden in de Golf van Bothnie, bepaaldelijk de Alands-eilanden daaronder begrepen, gesteld zijn geworden in eenen staat van strikte blokkade door eene genoegzame magt der verbondene vloten. Eindelijk wordt bij deze verwittigd, dat alle maatregelen door het volkenregt en de onderscheidene tractaten tusschen Hunne Majesteiten en verschillende neutrale mogendheden gesloten, geoorloofd, zullen worden aangewend en toegepast met betrekking tot alle schepen, die de gezegde blokkade mogten trachten te schenden.

Gedaan onder onze handteekening voor anker te Nargön, den 16den Julij 1855.

(*Get.*) Penaud, *Schout-bij-Nacht.* (*Get.*) Dundas, *Schout-bij-Nacht.* »

Den 28 dezer is uit de Haarlemmervaart opgehaald, het lijk van den heer R. effecten-makelaar te Amsterdam. Men schrijft dit geval aan zelfmoord toe, en wil dat de oorzaak daarvan geldelijke ongelegenheid zou zijn.

Men meldt uit Gooiland: De staat der veldgewassen is algemeen van een gunstigen aard en belooft een ruimen oogst. De rogge zal dit jaar zwaarder uitvallen dan wel in het voorgaande jaar, hoewel kort van stroo. Zoo ook staat de boekweit zeer voordeelig, en is het gezigt op de bloeijende akkers thans bijzonder aangenaam en hartverheffend, terwijl tevens het aardappelgewas geen reden van bezorgdheid als vroegere jaren schijnt te zullen geven. Met genoegen kunnen wij dus den ophanden zijnde oogst te gemoet zien. Met de hooizameling is het minder gunstig gesteld, door de bij afwisseling vochtige weêrsgesteldheid.

Naar men verneemt, heeft het gemeentebestuur van Ommen besloten, om met de maand September, wekelijks en wel des Woensdags, eene markt te houden van boter en alle voortbrengselen van land- en tuinbouw. Men twijfelt niet of dezen maatregel, waaraan sedert lang in deze streken bepaalde behoefte bestond, zal met den gunstigsten uitslag bekroond worden, waarvoor de gewoonlijk drukke veemarkten geen geringen waarborg geven.

Naar men verneemt zal de Nederlandsche *Entomologische Vereeniging*, den 17 Augustus a. s. in het hotel *des Pays-Bas* te Arnhem, hare vergadering houden.

Uit Arnhem schrijft men het volgende, dd. 30 Julij:

De stoomboot der Nederlandsche stoomboot-maatschappij, welke heden morgen uit Duitschland aankwam, bragt het stoffelijk overschot aan van den om zijne welsprekendheid zoo beroemden proffessor des Amorie van der Hoeven. De hoogleeraar wilde van de baden huiswaarts keeren en overleed op gemelde stoomboot zeer nabij deze stad, op de hoogte van het Malburgsche Veer.

Zijne betrekkingen, die hem hier wachtende waren, ontvingen slechts het lijk. Het is voorloopig bij die betrekkingen aan huis gebragt. Hij was bekend als de grootste en welsprekendste kanselredenaar van ons vaderland, en zijn verlies is niet alleen voor zijne familie en vrienden, maar ook voor ons geheele vaderland hoogst betreurenswaardig.

Donderdag avond nam te Kampen eene windhoos de noodleuning van een gedeelte der IJsselbrug weg, wierp een schilderhuis en eene jufvrouw omver en verdween zonder meer onheil te stichten.

Uit Almelo schrijft men d.d. 28 Julij:

Bij vonnis der arrondissements regtbank alhier, van heden, is de Weleerw, J. F. Warnink, R. K. priester en pastoor te Borne, beklaagd, van in strijd met art. 6 der wet tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, van 10 September 1853, het gewaad voor kerkelijke plegtigheden of bij de uitoefening van de openbare godsdienst in Z. Weleerws. kerkgenootschap gebruikelijk, te hebben gedragen op eene niet besloten plaats (het R. K. kerkhof te Borne), te dier zake van alle regtsvervolgingen ontslagen.

De regtbank heeft daarbij overwogen, dat het gemelde kerkhof wel is waar niet behoort tot de besloten plaatsen in den zin der wet, maar tevens, dat het opzet van den beklaagde niet was gebleken en Z. W. E. dus het meergemeld kerkhof kan geacht hebben eene *beslotene* plaats te zijn; te meer, daar tijdens het plegen van het feit de bekende circulaire van den Minister van Justitie aan den procureur-generaal, tot regt verstand der gemelde wet, nog niet verschenen was.

Wij vinden in de *Nieuwe N. Brabander* een « terugblik op het Xde landhuishoudkundig Congres te 's Bosch », waaraan wij de volgende, zeer lezenswaardige zinsneden ontleenen:

« Welke was de eerste indruk, dien wij in Noordbrabants hoofdstad ontvingen? Als wij acht gaven op de aanzienlijke onkosten, die het verlicht Stedelijk Bestuur voor deze bijeenkomst van de Nederlandsche landhuishoudkundigen gewillig con *amore* gemaakt heeft, op de volksfeesten, die het daaraan heeft verbonden, om er hoogeren luister aan bij te zetten, aan de talrijke opkomst van leden uit Noordbrabant zelf, aan de belangrijke beraadslagingen in de algemeene en sectie-vergaderingen, en den toon, waarop zij gehouden werden, aan de medaille die de Stedelijke Regering tot aandenken van het houden van dit congres binnen zijne muren heeft laten slaan; dan kreeg men den indruk, dat men ook in Noordbrabandts hoofdstad den stoffelijken bloei van land en gewest lief heeft; dien op allerwijze tracht te bevorderen, en dat het den Noordbrabanders goed deed de gelegenheid te vinden, om daarvan aan ons volk een luidsprekend bewijs te geven.

« Toen wij het nog slechts voor weinige jaren opgerigte Museum van oudheden en zeldzaamheden van het Noordbrabantsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen bezochten, door den verdienstelijken Hermans, Rector van het sted. Gymnasium te 's Hertogenbosch opgerigt, die door menigvuldige geschriften de Germaansche oudheidkunde aan zich verpligt heeft, stonden wij verwonderd daar zoo vele merkwaardigheden uit den ouden voortijd van Germanen en Romeinen en onze middeleeuwsche voorvaderen aan te treffen. De verschillende vormen van urnen, wapenen, beitels en andere voorwerpen wijzen ons op andere Germaansche stammen, die Gelderland, Overijssel en Drenthe bevolkten, de oudheidkunde vindt hier belangrijke hulpmiddelen en zeldzame bouwstoffen; dit Museum heeft nog te weinig bekendheid; eenmaal zal het zeker de trots van 's Hertogenbosch uitmaken. Als wij hierbij in aanmerking namen, dat de meeste der voorwerpen uit geschenken bestonden, een bewijs voor de algemeene belangstelling, die er in dit gewest voor deze instelling bestaat; toen wij verder het oog in den catalogus der boekerij van het Noordbrabantsch genootschap sloegen, waarvan het gezamenlijk getal boekdeelen bestaat uit 1088 werken in folio, 2742 in 4o en 7344 in 8o, te zamen 11,174 boekwerken, behalve eene belangrijke verzameling van handschriften, kaarten, portefeuilles met platen en teekeningen van Noordbrabantsche landschappen en gebouwen; toen wij ook het munt- en penningkabinet bezigtigden met 59 gouden, 1192 zilveren en 2309 bronzen munten en penningen, en daarbij in aanmerking namen, dat al deze kostelijke schatten en bouwstoffen voor onze vroegere geschiedenis sinds 1836 bijeengebragt zijn, dat de Prov. Staten van Noordbrabant verlicht genoeg zijn, om jaarlijks door aanzienlijke bijdragen zulke nuttige zaken, die den grondslag van ware volksbeschaving uitmaken te bevorderen, dan gaf dit ons den indruk: ook hier staan kunsten en wetenschappen in eere, ook hier wordt volksverlichting op prijs gesteld!

« De provincie Noordbrabant heeft eene groote verscheidenheid van grondsoorten en is daarom voor verschillende culturen vatbaar; de landbouw is er op onderscheidene punten met het fabrijkwezen op eene gelukkige wijze vereenigd; vele nieuwe wegen zijn er tot stand gekomen; de landontginningen zijn sinds de 20 laatste jaren algemeen toegenomen, zonder dat men daarvan veel gerucht gemaakt heeft; de boschteelt is aanmerkelijk toegenomen; de warmoezerij staat in den omtrek van Breda op eenen hoogen trap, en vindt eene voordeelige markt te Antwerpen; de kalvermesterij, het aanfokken van pluimvee zijn er in vollen bloei, en de Belgische spoorweg en de Zuid-Willemsvaart zijn twee levensbeginselen voor Noordbrabant, waar nog zoo veel leven sluimert, maar wat ontkiemen en in bloei geraken zal. Dit was de indruk, dien wij, door bovenstaande overwegingen ontvingen, en waarin wij bevestigd werden door de tentoonstelling van vee, van veldgewassen en vruchten, van werktuigen en gereedschappen. Deze indruk wordt nog gesterkt door de kennis van het Noordbrabantsch volkskarakter, zoo als dit zich even als overal in de landbouwende stand met de meest onvervalschte trekken openbaart. Als men den eenvoudigen landman in verschillende kwartieren van dit gewest, gedurende den herfst, van den vroegen ochtend tot den spaden avond, met zijnen trouwen os altijd even onvermoeid de bovenkorst van zijnen afgelegen akker naar den meststal ziet voeren, om dien daarop terug te brengen en er de heerlijkste graanvelden te doen ontstaan; dan mag men niet te veel van zijn taai geduld en noeste vlijt verwachten, en als het wetenschappelijk licht, dat door de beide landbouwmaatschappijen in deze provincie ontstoken wordt, en nu ook door het congres over het landbouwend bedrijf geworpen is, zorgvuldig wordt aangekweekt door leesgezelschappen van landbouw-geschriften, door de oprigting van dorp en schoolbibliotheken, door landbouw-onderwijs op de lagere scholen, te gader zaken, die door het congres op eene der algemeene vergaderingen voor nuttig en wenschelijk verklaard zijn, dan kan, onder den voortdurende zegen van vrijheid en vrede, Noordbrabant in eene halve eeuw ons het bloeijend landbouw-tafereel van een tweede land van Waas aanbieden. »

Arnhem, 30 Julij. Gisteren avond is per laatsten spoortrein van hier naar 's Hage vertrokken de heer van Hall, minister van buitenlandsche zaken, met zijne echtgenoote en gevolg, komende van Berlijn.

— Zaturdag ll. heeft de gemeenteraad alhier bij besluit toegestaan een verzoek van professor Lidt de Jeude tot het in huur geven, voor den tijd van twee jaren, van eene der zalen van het gebouw Musis Sacrum, ten einde aldaar een zoölogisch museum in te rigten.

— Op den Rijn, bij de Nederlandsche grenzen, ligt op dit oogenblik een vaartuig beladen met 109,000 pond buskruid, bestemd voor Engeland. (*Arnh. Ct.*)

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Zeer onlangs heeft men goedgevonden, ten noorden van Scheveningen in de nabijheid van het stedelijk badhuis, palen in zee te doen plaatsen, opdat onze pinken niet te zeer de dames-badkoetsen aan strand zouden benaderen, waardoor dezelve verpligt zijn, meer zuidwaarts te ankeren. Niet alleen is dit zeer ongeriefelijk voor de[n], maar loopen zij ook gevaar, op die palen te stooten, en daardoor zware haverij en schade te bekomen. Daar [deze] maatregel te gelijk tot nadeel der particuliere badinrig[tingen] strekt — eene inrigting met een wakker man aan 't h[oofd], aan wien het dorp zooveel verpligting heeft, wegen[s het] voordeel, dat hij hetzelve aanbrengt, en vrij wat mee[r] aan het stedelijk badhuis — omdat de vloot nu ver[pligt] is, haar niet alleen te benaderen, maar zelfs in haar [nabijheid] te komen ankeren, zoo vreezen wij met regt, dat d[e] *Maas* zijn badplaats op dezelfde wijze zal doen af[...] en dan weten wij niet, wat er van onze vloot mo[et wor]den, als zij geheel huiswaaats keert. Daar wij ver[...] dat de genomen maatregel bij het stedelijk b[...] van stadswege genomen is, en wel door inspira[tie van] een bij ons bekenden *doctor*, wenschen wij [...] te vernemen, of de stad het monopolie der zee hee[ft ...] zoo willekeurig te handelen, en zoo niet, wat wij [...] belang doen moeten om dezelve tegen te gaan, en [...] beletten, daar de welvaart onzer vloot, er door [...] spel wordt gezet.

Overtuigd, dat UEd. het beginsel: *regt voor alle[n]* [...]digt, verzoeken wij UEd., deze onze klagt in de [kolom]men van uw geacht blad op te nemen, en daardoo[r open]baar te maken, en ons met uwen goeden raad te [...] dienen. Hierdoor zult UEd. ten hoogste verpligten.

Scheveningen, 30 Julij 1855. *Eenige Reed[ers].*

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderdag 2 A[ug.] 1ste voorstelling van Mr. Félicier, SIMON TERRE-NE[UVE], vaudeville en un acte; BRUNO LE FILEUR, vau[deville] en 2 actes; LE BEAU NICOLAS, chansonnette, et J[...] EN NANETTE, vaudeville en un acte.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 31 Julij 1855.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	2½	63 5/16 3/8		Pct.	
Dito Certificat.	3	75½	*Hope* 1798/1816	5	102 7/[...]
Dito Dito.	4	93 3/8 1/2	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening	4	93	Cert. 1831/1838	5	84½
Amort. Syndic.	3½	90¼	Dito Dito	4½	
Hand.-Maats.	4½	123	Dito *Hope*	4	78 3/[...]
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	78
Certificaten	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rotschild*	2½	51 3/4	Dito 1854	5	82½
Frankrijk.			Inschr. Assig.	6	
Obligatien	3		Certific. dito.	6	
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18 13/16 7/8	Obligatiën	4	71
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. s/m.	3	30 3/4 7/8			
Bew. Sp. Com.			Metaliek	5	61 11/[...]
Amort. Schuld.		4 1/8	Dito bet. Amst.	5	78 [...]
Portugal.			Dito Nation.	5	66 1/[...]
Londen nieuwe.	3	39 5/8 11/16	Dito 1847	2½	31 [...]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	31 [...]

Polen loten fl. 600, *f* 142½; Mexic., te Lond[en] 21⅜, 5/16; dito Onb. 21¼, 5/16; Gren., te Lond. Uit[g.] [...] Ecuad. 3⅛; Venez. Uitg. 1 pct. 77.

Parijs, fr. 3 pct. 67.20; Londen, Consols 91, ⅛; 5[...] 18⅜, ⅞; Mexic., 22, ⅛.

Onze fondsenmarkt was heden wederom zeer kalm, en [...] meest alle fondsen nagenoeg op hun vorig standpunt [...] Holl. 4 pCt. en Oostenrijksche effecten waren iets ho[oger] plaatsen.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[hage].